

YETİŞKİN EĞİTİMİ, İŞYERİNDE SAĞLIK VE GÜVENLİK EĞİTİMİ VE İLETİŞİM

Doç.Dr. Aykut KENTLİ

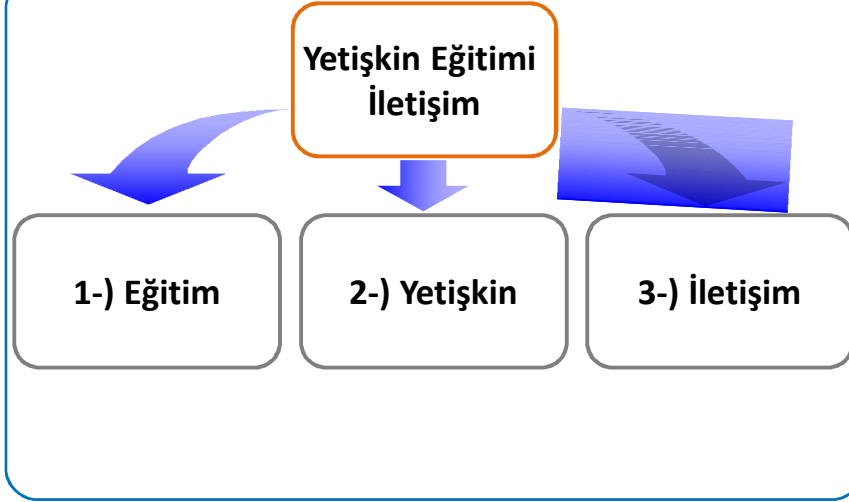
© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

HAFTANIN HEDEFİ

Yetişkin eğitimi, işyerlerinde sağlık ve güvenlik eğitimleri ve işyerinde gerekli olan iletişim becerileri hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olmaktır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİN EĞİTİMİ VE İLETİŞİM

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM

1

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

TANIMLAR

ÖĞRENME:

«Bireyin çevresiyle etkileşimde bulunarak geçirdiği yaşantılarının ürünü olan; kalıcı izli davranış değişikliğidir.»

Yaşantı ürünüdür

Çevreyle etkileşim sonucu oluşur

Kalıcı ve izlidir

Davranış değişikliği vardır

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

TANIMLAR

ÖĞRETİM:

«Planlı ve programlı öğretme etkinlikleridir.»

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

TANIMLAR

EĞİTİM:

«Bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla, «kasıtlı (amaçlı-bilinçli) olarak istendik (toplumca uygun görülen-istenilen yönde) davranış değişikliği» meydana getirme sürecidir.»

Bu tanıma göre;

Eğitim (ömür boyu devam eden) bir süreçtir,

Eğitim sürecinde, bireyin davranışlarının istenilen yönde değiştirilmesi amaçlanır,

Kişinin davranışlarındaki değişme kasıtlı olarak gerçekleştirilir,

Eğitim sürecinde bireyin kendi yaşantıları esastır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM İLE ÖĞRETİM ARASINDAKİ FARK

Öğretimde kişinin tutum ve davranışlarını değiştirme amacı güdülmez. Sadece bilgi yükleme amaçlanır.

Eğitimde ise kişinin tutum ve davranışlarını değiştirme amaçlanır. Bilgi yükleme amaçlanmaz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

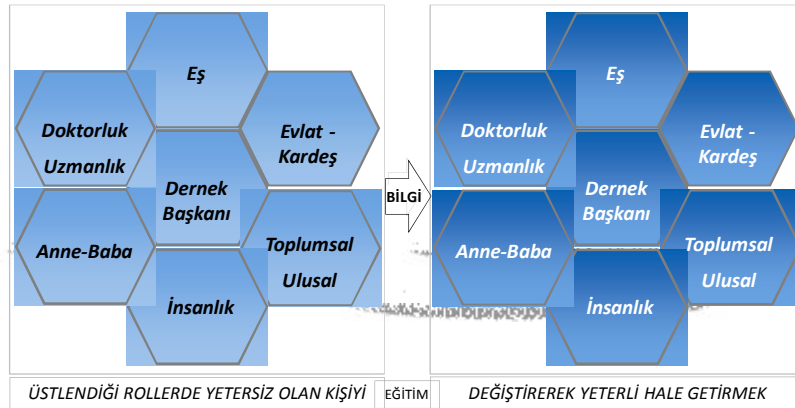
EĞİTİMİN AMACI

Eğitim yoluyla bireyin; bilgileri, becerileri, tutumları, amaçları, beklentileri, değerleri toplumca uygun görülen yönde ve amaçlı olarak değiştirilir.

«Mevcut haliyle yetersiz olan kişi değiştirilerek yeterli hale getirilir.»

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

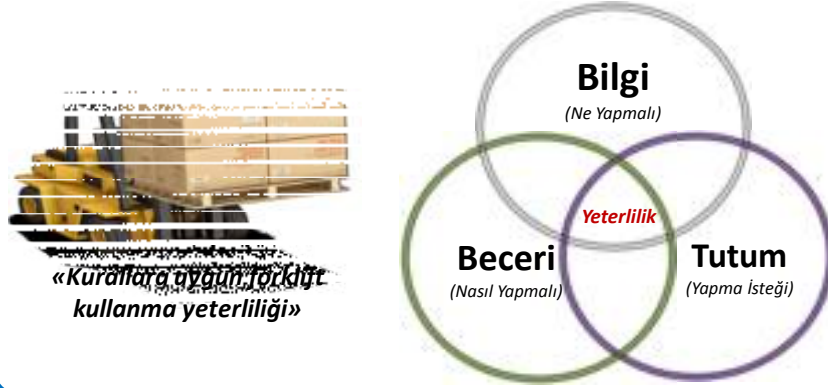
KİŞİNİN ÜSTLENDİĞİ ROLLER

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETERLİLİK

Bir faaliyeti, farklı durum ve koşullarda tekrarlayabilecek şekilde ve öngörölmüş standartlarda başarıyla yerine getirebilme yeteneği yeterliliktir.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İnsan Nasıl Öğrenir & Eğitilir?

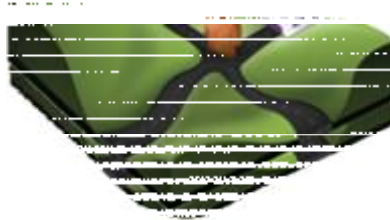
© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÇEŞİTLERİ

EĞİTİM- ÖĞRETİM	ÖĞRETEN KASITLI-AMAÇLI	ÖĞRETEN KASITSIZ-AMAÇSIZ
ÖĞRENEN KASITLI-AMAÇLI	Örgün-Yaygın (Halk) Eğitim (Okul, Kurs, Kongre, Toplantı)	Algın (İnformel) Eğitim (Bireysel-Kişisel Eğitim)
ÖĞRENEN KASITSIZ-AMAÇSIZ	Algın (İnformel) Eğitim (Çevre, Aile, Kitle İletişim Araç)	Rastgele-Doğal (Çevre)

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

PARADİGMA?

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

PARADİGMALAR

Model, kuram, algı, varsayım, referans kaynağı anlamlarına gelir.

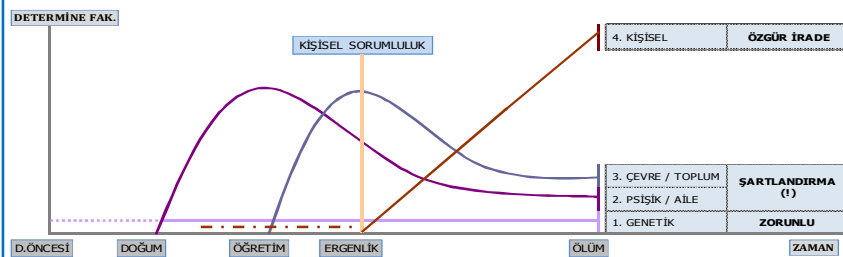
«Dünya görüşümüz, gözle görmek değil, algılamak, anlamak, yorumlamak» anlamına gelir.

«Zihinsel Haritalardır»

(Haritalar arazinin kendisi değil, sadece belirli özelliklerinin açıklamasıdır.)

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

PARADİGMALARIN OLUŞMASI

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

METİNDE KAÇ TANE F HARFİ VAR?

FINISHED FILES ARE THE RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC STUDY COMBINED
WITH THE EXPERIENCE OF MANY YEARS.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

METİNDE KAÇ TANE F HARFİ VAR?

FINISHED FILES ARE THE RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC STUDY COMBINED
WITH THE EXPERIENCE OF MANY YEARS.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

METNİ HIZLICA OKUYALIM

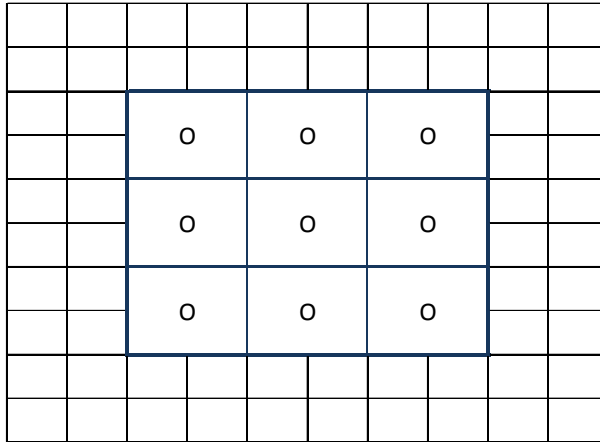
Slytlrnız Kntrl Edn

İnsnlr yazm hatsı görmktn hşlnmaz...!!!

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

NOKTALARI BİRLEŞTİRME

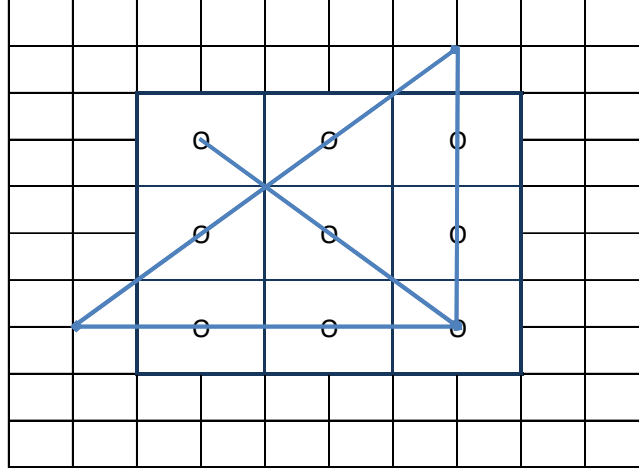
KURALLAR: Kalem Kaldırmadan 4 Hamlede Noktaları Birleştiriniz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

NOKTALARI BİRLEŞTİRME

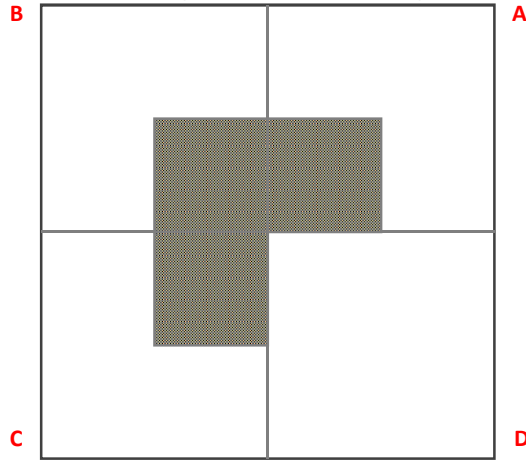
KURALLAR: Kalem Kaldırmadan 4 Hamlede Noktaları Birleştiriniz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ

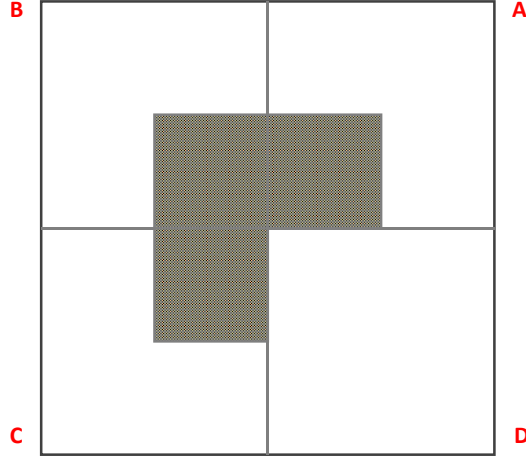
řimdi size bu kare ile ilgili 4 tane soru soracađım

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 1

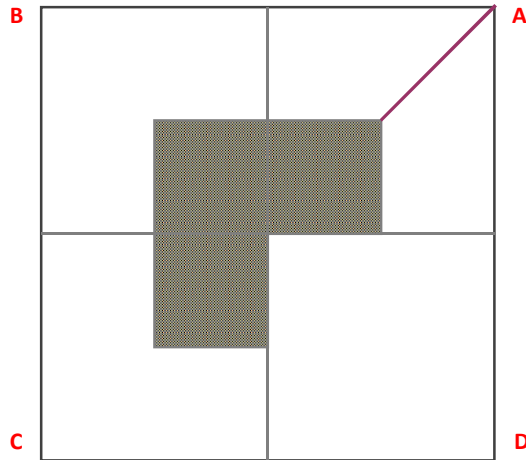
A bölgesinde taralı alan dışında kalan boş alanı 2 eşit parçaya bölünüz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 1

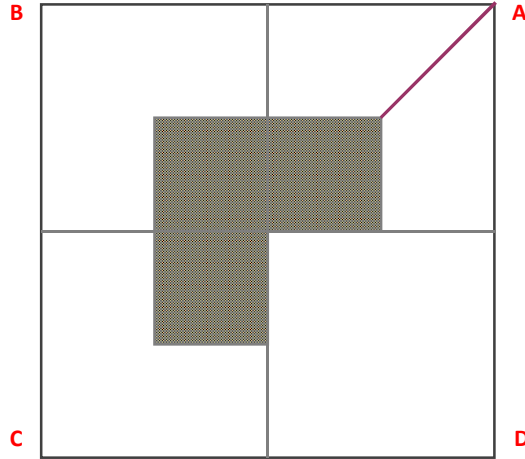
İşte Cevap!

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 2

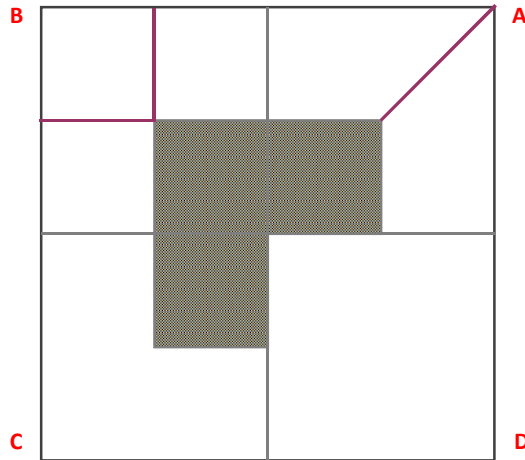
B bölgesinde taralı alan dışında kalan boş alanı 3 eşit parçaya bölünüz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 2

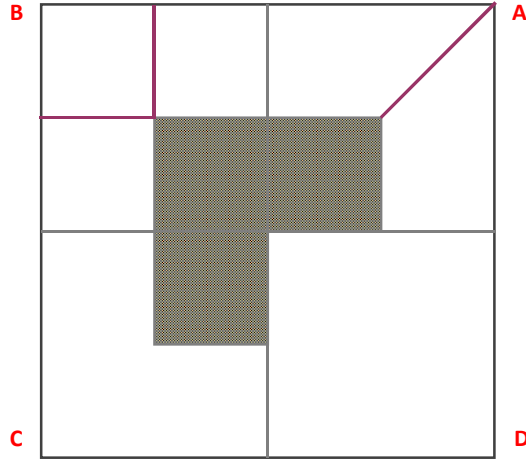
İşte Cevap!

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 3

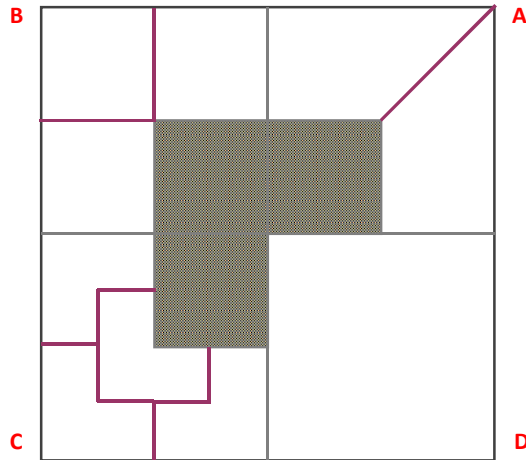
C bölgesinde taralı alan dışında kalan boş alanı 4 eşit parçaya bölünüz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 3

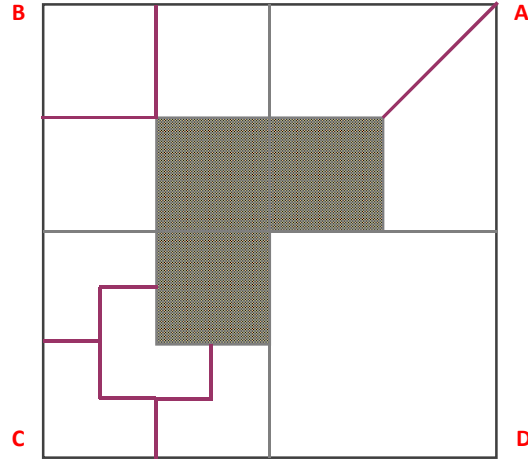
İşte Cevap!

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 4

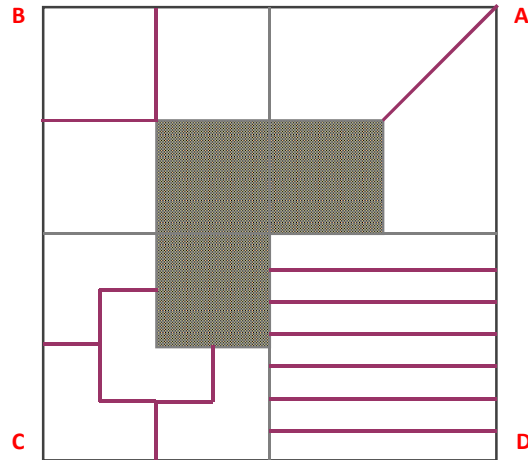
D bölgesini 7 eşit parçaya bölünüz. (Dünya Rekoru 7 sn.dir....)

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DÖRT KARE PROBLEMİ - SORU 4

İşte Cevap!

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

PARADİGMALARIN GÜCÜ

Hepimiz dünyayı olduğu gibi gördüğümüzü düşünürüz. Oysa, biz dünyayı olduğu gibi değil, olduğumuz gibi görürüz; ya da nasıl görmeye şartlandırılmışsak öyle görürüz.

İster doğru, ister yanlış olsunlar, paradigmalarımız tutum ve davranışlarımızın kaynağıdır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

TUTUM VE DAVRANIŞLARI DEĞİŞTİRME

Kişide önemsiz değişiklikler yapmak istiyorsak, işe sadece tutum ve davranışları değiştirmekle başlayabiliriz.

Ancak çok önemli ve köklü değişiklikler yapmak istiyorsak o zaman «algıların kaynağı paradigmaları - zihinsel haritaları» değiştirmemiz gerekir.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Yetişkin «Androgoji»

2

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİN

Biyolojik Olarak Yetişkin;

Üreyebilme yeteneğine ulaşmış bireylerdir. Bu dönem ergenliğin ilk safhasına karşılık gelir.

Yasal Olarak Yetişkin;

İmza atabilen, başkasının iznine veya himayesine ihtiyaç duymadan yasal yükümlülüklerini yerine getirebilen ve ülkemizde yasal yetişkinlik yaşı olan 18 yaşını bitirmiş kişilerdir.

Sosyolojik Açıdan Yetişkin;

Toplumda yetişkinlerin rollerini üstlenmiş ve tam zamanlı çalışma, oy kullanma gibi sosyal sorumluluklarını yerine getirebilen bireylerdir. Ülkemizde sosyolojik açıdan yetişkinlik, genelde yasal yetişkinlikten önce gerçekleşir.

Psikolojik Olarak Yetişkin

Öz-beni gelişmiş, kendi yaşantısını kontrol edebilen ve yönlendiren, özgüven ve öz-saygı olgularını hayatının her kademesinde kullanan ve geliştiren bireylerdir.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİN

«Kendi yaşamını yöneten, sorumluluğunu üstüne alan, kendi kararlarını vermeye kendini hazır hisseden, fiziksel ve psikolojik gelişimini tamamlamış, uygun ve doğru davranabilen, olgunluğa ulaşmış kişidir.»

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNİN FİZİKSEL GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

Görme Yeteneği: 20-25 yaşları arasında en yüksek düzeyde olan görme gücünde, 40-45 yaşlarında birden bire düşme görülür.

İşitme Yeteneği: Yaşın ilerlemesine bağlı olarak yetişkinin işitme gücünde azalma olmaktadır.

«Bu nedenle, öğretici, ses tonunu iyi ayarlamalı, dudak mimikleri yetişkin tarafından görülecek biçimde konuşmaya özen gösterilmeli ve görsel-işitsel araçların kullanımı ön plana çıkartılmalıdır.»

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNİN FİZİKSEL GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

Isıya Uyum Sağlama Yeteneği: Yetişkinin yaşının ilerlemesiyle ısıya uyum sağlaması güçleşmektedir.

Çalışma Gücü: Yaş ilerledikçe iç salgı bezlerinin etkinliği azaldığından, hücreler daha çabuk yıpranır. Ayrıca, kas gücünde de azalma olduğundan, istenilen hızda bir çalışma ortaya konulamaz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİN EĞİTİMİ

«Yaş ilerledikçe öğrenme gücü azalır.»

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİN EĞİTİMİ

Yaş ilerledikçe öğrenme gücü azalmaz olmaz, öğrenme hızında azalma olur!

20 – 25 Yaşlarında : En Hızlı

26 – 45 Yaşlarında : Hızlı

46 – 60 Yaşlarında : Yavaş

Öğrenme hızında 42-45 yaşlarına kadar yılda %1 azalma, 45'inden sonra ise önemli oranda azalma olur.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNDE ÖĞRENİM AŞAMALARI / SÜRECİ

Yetişkinlerde öğrenme hızının yavaşlama nedeni, onların öğretilen bilgi ve becerileri bir sürece tabi tutmalarındandır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNİN ÖZELLİKLERİ

- 1 Yetişkin ihtiyaçları doğrultusunda (eksikliğini giderici ve geliştirici bilgiyi) öğrenir,
- 2 Öğrenmeye hazır olduğunda öğrenir,
- 3 Kişisel kaygıları vardır güvenli bir ortama gereksinim duyar (Başarısızlıktan, anlaşılamamaktan, becerileri uygulayamamaktan korkarlar).
- 4 Hemen yada kısa sürede uygulayabileceği bilgi ve becerileri öğrenmek ister,
- 5 Özgün ve özel bir birey olarak görülmek ister (Herkesten farklı bilgi, görgü ve deneyime sahiptirler. Saygı beklerler, etkinliklere katılmayı beklerler).
- 6 Özgüvenlerini korumak isterler (başarılarının takdir edilmesini beklerler),

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNİN ÖZELLİKLERİ

- 7 Öğrenme sürecine etkin bir şekilde katılmak isterler (Program ve etkinlikler hakkında bilgi verilmeli, soru sorma ve geri bildirimde bulunulmalı),
- 8 Kendi tecrübesini açıklamak ve tartışmak isterler,
- 9 Kendileri ve öğretmenleri için beklenti düzeyleri yüksektir,
- 10 Olumlu geri bildirim (+ feedback) verilmesini beklerler (Konuya ait geri bildirim yapılmalı, olumlular söylenmeli, evet-doğru-çok iyi-iyi soru...),
- 11 Grup etkileşiminden hoşlanırlar,
- 12 Eğitim içeriğinin belirlenmesinde yer almak isterler,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNİN ÖZELLİKLERİ

- 13 *Eğitimde çeşitlilik (farklı eğitim yöntemleri uygulanmasını) ister,*
- 14 *Sertifika gibi ödül almak öğrenme cesaretini artırır,*
- 15 *Zamanları değerlidir, verimli kullanmak gerekir,*
- 16 *Eğitim, kendi konularıyla ilgiliyse motive olurlar,*
- 17 *Eğitimin kendi konularıyla bağlantılı olmasını ister,*
- 18 *Yetişkin pratik düşünür (Pratik ve güncel konular verilmesini ister),*

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YETİŞKİNİN ÖZELLİKLERİ

- 19 *Eğitimin sonuçlarını bilmek-değerlendirmek ister,*
- 20 *Öğrendiklerini hemen uygulamaya koymaz,*
- 21 *Sorumluluk ve benlik duyguları gelişmiştir,*
- 22 *Herkesten farklı bilgi, görgü ve deneyime sahiptir,*
- 23 *Bilgi, beceri, alışkanlık ve hareketlerini geliştirecek, problemlerini kendi başına çözebilecek yöntemleri kazanmak ister,*
- 24 *Eğitmen ile arasındaki ilişkinin arkadaş-meslektaş ilişkisi olmasını ister,*

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM AÇISINDAN ÇOCUK İLE YETİŞKİN FARKI

ÇOCUK	YETİŞKİN
Eğitimin amacı çocuğu yaşantıya hazırlamaktır.	Eğitimin amacı yetişkinin karşı karşıya bulunduğu sorunların çözümünü sağlamaktır.
Çocuğa okulda, kurumların önceden saptandığı programda yer alan bilgi ve beceriler kazandırılır.	Yetişkin gereksinme duyduğu alanda bilgi ve beceriler verilir.
Çocuğun kişiliğini geliştirici bir yaklaşım izlenir.	Yetişkinin öğretim sürecinde kişiliğine saygı duyacak ve koruyacak bir yaklaşım izlenir.
Çocuk eğitiminin temeli bilgi ve beceri kazandırarak sorunların farkında olmasını sağlamaktır.	Yetişkin eğitiminin temeli, bir sorunun çözümüne dayalıdır.
Çocuğun öğrenmeye ayıracağı zamanı boldur.	Yetişkin, yalnızca çalışma saati dışındaki sınırlı zamanını ayırabilir.
Çocuğun yaşantıdan edindiği deneyim azdır.	Yetişkinin geçmiş yaşantısına dayanan bir çok deneyimi vardır.
Çocuk, öğrenmeye sınırlı da olsa zorlanabilir.	Yetişkinin öğrenmesi ondaki öğrenme güdüsüne bağlıdır.
Çocuk ile öğretmen arasındaki ilişki anne-baba ilişkisine benzer.	Yetişkin-öğretmen ilişkisi öğrenen-öğreten ilişkisine bir ölçüde arkadaş-meslektaş ilişkisine dayanır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Öğrenme Önündeki Engeller

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ÖĞRENMEYİ ENGELLEYEN FAKTÖRLER

KATILIMCI ENGELLERİ: Bilinmeyenden korkma,
Gülünç olma korkusu,
Güvensizlik ve sosyal açıdan yetersiz olma korkusu,
Öğrenmeye karşı olumsuz tutum,
Eğitimin sağlayacağı yarardan emin olmama,
Zihinsel ve fiziksel eksiklikler,
Ev yaşamından kaynaklanan engeller
Vardiya çalışması,
Vücut yorgunluğu,
Ulaşım zorluğu,
Ekonomik yetersizlik.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ÖĞRENMEYİ ENGELLEYEN FAKTÖRLER

EĞİTİCİ ENGELLERİ: Öğitmenin sözcüklere boğulması,
Öğitmenin anlatılanları karıştırması,
Öğitmenin grubun algı hızını fark edememesi,
Öğitmenin konuya ilgi uyandıramaması,
Öğitmenin bedensel ve ruhsal rahatsızlıkları,
Öğitmenin beden dilini iyi kullanamaması,
Öğitmenin liderlik vasfının olmaması,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ÖĞRENMEYİ ENGELLEYEN FAKTÖRLER

ORTAM ENGELLERİ: Fiziksel çevredeki rahatsızlıklar,

Havalandırma

Nem,

Gürültü,

Aydınlatma,

Sıcak-soğuk,

Eğitim ortamı, materyaller ve oturma düzeni,

Masa ve koltuk düzeni,

Oturma düzeni ve katılımcı sayısı,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ÖĞRENMEYİ ENGELLEYEN FAKTÖRLER

İŞVEREN ENGELLERİ: İşverenler Personel Eğitimlerini;

İşgücü kaybı

Zaman kaybı

Para kaybı

Gereksiz

Kolay ulaşılamayan

Angarya

Pahalı

....bir iş olarak düşünürler

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İŞYERİNDE EĞİTİM

Çalışma Yaşamında Eğitim

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ÇALIŞMA YAŞAMINDA EĞİTİMİN YERİ

İşyeri çevresinin olumsuz etmenlerini ortadan kaldırmak, kişinin direncini artırmak,

İş kazalarını ve hastalıklarını azaltmak,

Sağlıklı ve Güvenli işyeri ortamı oluşturmak,

Çalışanların İSG ile ilgili söylenenleri anlayıp uygulamasını sağlamak.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM PROGRAMININ TASARIMI

Eğitim gerekliliklerinin belirlenmesi
Eğitim amacının ve içeriğinin tespit edilmesi
Eğitim metodunun-yönteminin seçilmesi
Eğitimin gerçekleşmesi-yapılması

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YAPILACAK ÇALIŞMALAR

Kim yada kimler eğitim verecek?
Kimlere eğitim verilecek?
Hangi eğitimler verilecek?
Nerede eğitim verilecek?
Ne zaman eğitim verilecek?
Nasıl eğitim verilecek?
Eğitim nasıl değerlendirilecek?

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

KİMLER EĞİTİM VERECEK?

İSGK üyeleri;
İş güvenliği Mühendisi,
İşyeri hekimi,
İşyeri hemşiresi (varsa),
İş psikoloğu (varsa)....

Konuk Eğitimciler;
Konusunda uzmanlaşmış profesyoneller,
Toplumda saygınlık kazanmış kişiler (iş adamları, sanatçılar, bilim insanları),

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

KİMLERE EĞİTİM VERİLECEK?

İşverenlere
Yöneticilere
İşyerindeki tüm profesyonellere
İSGK üyelerine
İşçilere
Taşeron firma sahipleri ve çalışanlarına
İşyeri çevresinde yaşayan mahalle, köy halkına

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

HANGİ EĞİTİMLER VERİLECEK?

Yasal düzenlemeler
İşyerinde Riskler, Risk Analizleri ve Çözümler
İş Kazaları – Meslek Hastalıkları
Acil Durumlar –Yangın – Tahliye
Kimyasal Maddeler ve Zehirlenmeler
Kaynak, Kesme ve Taşlama İşlerinde Sağlık Riskleri
İSG Kuralları
İlk yardım
İş Makinesi Operatörlüğü, Kazancı – Elektrikçi vb

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

HANGİ EĞİTİMLER VERİLECEK?

Gürültü, Titreşim, Termal Konfor, Aydınlatma,
Yük Taşıma ve Kaldırma
Koruyucu Hekimlik – Hijyen – Hastalıklar
İşyerlerinde İşaretler, Renkler ve Piktogramlar
Kişisel Koruyucu Donanımlar
Güncel Hastalıklar (Deli dana, Kuş gribi, Domuz gribi)
Gerçek gündem konularında (Sigara, trafik kazaları, elektromanyetik alan hastalıkları, baz istasyonları, GDO'lu gıdalar....

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

NEREDE EĞİTİMLER VERİLECEK?

Yemekhaneler,
Çay mola yerleri,
Atölye içi,
Tezgah başı,
Muayene odası,
Dershaneler,
Spor salonu
Hasta bekleme salonu,
Sinema salonu,
.....vb.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

NE ZAMAN EĞİTİMLER VERİLECEK?

Her fırsatta,

Ancak, planlı eğitimleri baltalamadan, biktırmadan...
Eğitmen yüzünü eskitmeden... Yine mi hijyen, yine mi sigara, yine mi.....yine
mi.....yine mi?

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİMLER NASIL VERİLECEK?

Tüm interaktif yöntemler kullanılarak,
Yetişkin eğitimi ilkelerine uyarak,
Uygun mekan ve uygun oturma düzeni sağlayarak,
.....vb.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİMLER NASIL DEĞERLENDİRİLECEK?

Beklenen istendik davranış değişikliği ölçülerek,
Kaza sayısında azalma var mı?
Meslek hastalıklarında azalma var mı?
Sigara içiminde azalma var mı?

KKD kullanımında artış var mı?
El yıkamada artış var mı?
Eğitilere katılmada artış var mı?

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİMLER NASIL DEĞERLENDİRİLECEK?

Beklenen istendik davranış değışikliğı ölçölerek,

Kaza sayısında azalma var mı?

Meslek hastalıklarında azalma var mı?

Sigara içiminde azalma var mı?

KKD kullanımında artış var mı?

El yıkamada artış var mı?

Eğitilmelere katılmada artış var mı?

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İTERAKTİF EĞİTİM PROGRAMI

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İTERAKTİF EĞİTİM ORTAMI OLUŞTURMAK

«Öğrencinin aktif katılımını sağlayan ve eğiticinin kolaylaştırıcı, destekleyici, rehberlik eden, öğrenci merkezli yaklaşım interaktif yaklaşımdır.»

Katılımcıların ve eğiticinin karşılıklı etkileşimlerinin sağlanması, öğrenilenlerin kalıcı olmasını sağlar.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İTERAKTİF EĞİTİM PROGRAMI AŞAMALARI

Eğitici (Moderatör),
Eğitim Araçları,
Eğitim Teknikleri,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİCİNİN ÖZELLİKLERİ

Moderatör; öğreten (eğitici) değil, öğrenme sürecini kolaylaştıran rehberlik eden kişidir.»

Sağlıklı ve dengeli bir kişilik,

Yeterli genel kültür,

Açık fikirlilik ve kendine güven,

Mesleki ve toplumsal ideallere bağlılık,

Kendi konusu ve eğitim konusunda bilgi ve beceri,

Yetişkin psikolojisi konusunda bilgi,

Liderlik vasfı,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİCİNİN ÖZELLİKLERİ

Rehberlik Eden

- ✓ **Gösterdim**
- ✓ **Söyledim**
- ✓ **Duydu**
- ✓ **Anladı**
- ✓ **Hak verdi**
- ✓ **İnandı**
- ✓ **Uyguladı**

Eğitime Katılan

- ✓ **Gördü**
- ✓ **Duydu**
- ✓ **Doğru anladı**
- ✓ **Hak verdi**
- ✓ **İnandı**
- ✓ **Uyguladı**
- ✓ **Sürdürecektir**

...anlamına gelmez

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM ARAÇLARI

GÖRSEL ARAÇLAR

- ✓ Kitap, Dergi, Broşür
- ✓ Yazı Tahtaları
- ✓ Resimler
- ✓ Gerçek Eşyalar, Modeller
- ✓ Projektörler

İŞİTSEL ARAÇLAR

- ✓ Radyo,
- ✓ Teyp,
- ✓ Pikap,
- ✓ Ses Bantları

GÖRSEL-İŞİTSEL ARAÇLAR

- ✓ Film,
- ✓ Televizyon,
- ✓ Video,
- ✓ DVD,
- ✓ Akıllı Tahtalar

Dezavantajları;

- ✓ Dil az kullanılır,
- ✓ Düşünme azalır,
- ✓ Pahalı olabilir,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİM TEKNİKLERİ

Grupla Öğretim Teknikleri

- ✓ Sunum,
- ✓ Drama ve Rol Yapma
- ✓ Grup Tartışmaları (İkili Tartışmalar),
- ✓ Soru-Cevap
- ✓ Beyin fırtınası (Brain Storming)
- ✓ Gösteri (Demonstration)
- ✓ Benzetim (Simulation)
- ✓ Eğitsel Oyunlar,
- ✓ Örnek Olay İncelemeleri,
- ✓ Video Gösterimleri,
- ✓ .....vb.

Bireysel Öğretim Teknikleri

- ✓ Bireyselleştirilmiş öğretim
- ✓ Programlı öğretim
- ✓ Bilgisayar destekli öğretim

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EN İYİ EĞİTME VE ÖĞRETME YÖNTEMİ-TEKNİĞİ

Eğitim ve Öğretimde en iyi yöntem yoktur!!!
Yöntemi; eğitimin amacı belirler...

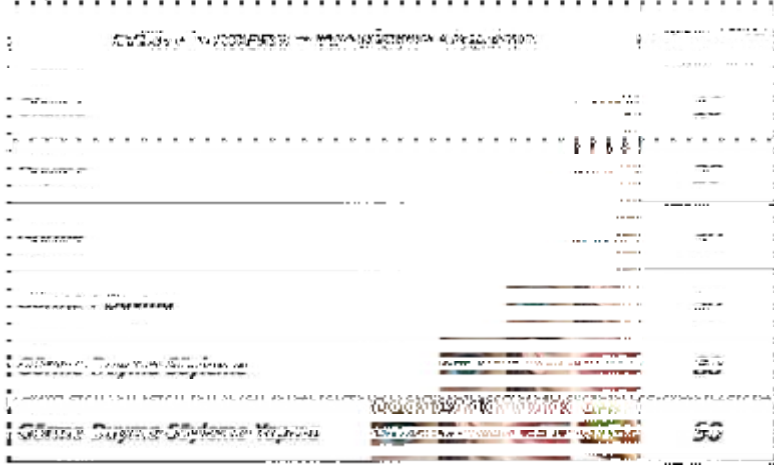
© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİMDE ALICILIK

Eğitim Yöntemi	Alıcılık %
İşiterek (İ) 	20
Görerek (G) 	30
İşiterek + Görerek 	50
İ+G+ İfade Ederek (İE) 	70
İ+G+İE+ Yaparak (Y) 	90

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

EĞİTİMDE KALICILIK

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ALICILIK-KALICILIK NASIL ARTIRILIR

«Ne kadar fazla duyu organına hitap edilirse, alıcılık ve kalıcılık açısından o kadar başarılı olunur!!!»

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SUNUM TEKNİĞİ

Kullanım Amacı	Avantajları	Dezavantajları	Yapılacaklar - İşlem
<ul style="list-style-type: none"> Yeni bir konu tanıtılırken Bir durum, görüş, sentez aktarılırken Büyük gruplara ulaşmak gerekirse	<ul style="list-style-type: none"> Kısa zamanda fazla materyal aktarılabilir Kalabalık gruba ulaşılır Her tür öğrenciye uyarlanabilir Eğitiminin en fazla kontrolünde olan yöntemdir	<ul style="list-style-type: none"> Tek yönlü iletişimdir, öğrenci pasiftir Eğitiminin etkili bir sunu yapma becerisi olmalıdır Beceri kazanma, davranış değiştirme için uygun değildir Uygulamalı yöntemlerle desteklenmediği takdirde kalıcılık fazla değildir	<ul style="list-style-type: none"> Konuya bir giriş yaparak neler söyleyeceği görsel araçlar kullanarak anlatılmalı Önemli noktalar özetlenmeli Katılımcıların soru sorması istenmelidir

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ROL YAPMA TEKNİĞİ

Kullanım Amacı	Avantajları	Dezavantajları	Yapılacaklar - İşlem
<ul style="list-style-type: none"> Tutum değiştirme Eylemlerin başkaları üzerindeki etkilerini ve tepkilerini izleme Problem çözmede değişik yaklaşımlar kazandırma	<ul style="list-style-type: none"> Uyarıcı ve eğlendirici Grubun dikkatini toplar Gerçek yaşama benzer	<ul style="list-style-type: none"> Rol yapmada yazılı bir metin izlenmez Başarı olmak için oyuncunun rolünü iyi anlaması gerekir Başarı için oyuncuların kendilerini rollerine kaptırmaları gerekir	<ul style="list-style-type: none"> Oyuncular rollerine hazırlanmalı Ortam oluşturulmalı Rol seyretilmeli Oyunculara teşekkür edilmeli Gözlemcilerin gözlemi paylaşılmalı Farklı olan tepkiler tartışılmalı Durumun kendi yaşantılarıyla ilgisi sorulmalı

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

KÜÇÜK GRUP TARTIŞMASI TEKNİĞİ

Kullanım Amacı	Avantajları	Dezavantajları	Yapılacaklar - İşlem
<ul style="list-style-type: none"> Problem çözüm becerisi kazandırma Katılımcıların birbirlerinden öğrenmelerini sağlama Öğrenme sürecinde katılımcılara sorumluluk duygusu verme Ekip çalışmasını destekleme Kişisel değerleri açığa çıkarma 4-6 kişilik gruplara 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilere öğrenmelerini kontrol etme yeteneği geliştirir Paylaşmayı destekler Tartışma ile alınan dersin netleşmesini ve güçlenmesini sağlar 	<ul style="list-style-type: none"> Gruptan istenen iş net olmalıdır Zaman sınırı verilmelidir Katılımcılar aynı fikirde olmasalar da birbirlerini dinlemeli Grup tartışması yalnızca bir ya da iki kişi tarafından yönlendirilmemelidir Sorular tartışmanın yönetimine yardımcı olmalıdır Herkes katılım için cesaretlendirilmeli 	<ul style="list-style-type: none"> Grupları 4-7 kişiden oluşturulmalı Ne tartışılacağı Tartışma yöneticisi, kayıtçı ve sunucu İşin anlaşıldığından emin olunmalı Tartışma için zaman verilmeli Bulgular sunucu tarafından büyük gruba sunulmalı Temel noktalar belirlenmeli Bu alıştırmadan ne öğrendikleri sorulmalı

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SORU-CEVAP TEKNİĞİ

Kullanım Amacı	Avantajları	Dezavantajları	Yapılacaklar - İşlem
<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin bildiklerini tazelemeleri için Daha önceden öğrenilenleri gözden geçirmek için Öğrencilerin hatırlama, ilişkilendirerek analiz etme yeteneklerini değerlendirmede Öğrenilenleri kontrol etmede 	<ul style="list-style-type: none"> Eğiticiye öğrencilerin bilgi ve uygulamalarını kolayca değerlendirmeye imkanı verir İlgiliyi uyandırır, düşünme sürecini harekete geçirir Kendini açıklama fırsatı sağlar Doğru verilmiş yanıtlar öğrencilerin aklındaki şüpheleri uzaklaştırır Düşüncelerin yorumlanmasına ve şekillenmesine imkan sağlar 	<ul style="list-style-type: none"> Hızlı ve net düşünme yeteneği ile kullandığı dile hakim olması gerekir Anlaşılmayan soruları yeni sözcüklerle tekrarlayabilmesi Öğrencilerin soru ve cevaplarını göreceli olarak değerlendirmesine İlgiliyi canlı tutmak ve tekrardan kaçınmak için farklı soru sorma tekniklerini kullanabilmesine bağlıdır 	<ul style="list-style-type: none"> Sorular önceden planlanmalı, amacı belli olmalı Her soruda bir durum sorulmalı Soru 1 katılımcıya sorulmalı, cevap için zaman bırakılmalı Katılımcının verdiği yanıt; doğruysa desteklenmeli, kısmen doğruysa doğru bölüm onaylanmalı, yanlış bölüm düzeltilmeli, tamamen hatalı ise eleştirel bir tavır almadan doğru yanıt verilmelidir

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

COACH – KOÇLUK

C (Clear Performance Model) Açık net performans modeli; öğrenmeleri beklenen beceriler açık bir şekilde gösterilmeli

O (Openness to Learning) Öğrenmeye açık olma; eğitmen yeni becerileri öğrenme ve kullanmaya daha hazır bir ortam yaratacak etkinlikleri eğitime katmalı

A (Assess Performance) Performansın değerlendirilmesi; beceri kursu öğrenilen becerilerdeki yeterliliği ölçebilmeli

C (Communication) İletişim; yetiştirici ile katılımcı arasında iki yönlü iletişim olmalı

H (Help and Follow-up) Yardım ve izlem; Katılımcıların işyerlerine döndükten sonra becerileri uygulayabilmeleri ve bu sırada ortaya çıkan engelleri aşabilmeleri için katılımcılar daha geri dönmeden izlem ziyaret planlarının yapılması

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

BEYİN FIRTINASI TEKNIĞİ

Belli bir konu ya da sorun hakkında görüşler, düşünceler veya çözümler üretmek için kullanılır.

Beyin fırtınası yaptırmak için bir konu belirlenmeli,

"... deyince ne anlıyorsunuz?" ,

"... durumunda neler yapılabilir?" ya da

"... size neyi çağırıyor?" gibi soruları kullanabilirsiniz.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

BEYİN FIRTINASI TEKNİĞİ

Her bir beyin fırtınasında sadece tek bir soru sorulmalı,
Beyin fırtınasının temel kurallarını gruba açıklanmalı;
Herkes aklına gelen her şeyi söyleyebilir, bütün fikirler kabul edilecek.
Söylenenlerin hepsi tahtaya/kağıda yazılacak,
Hiç bir fikir/öneri beyin fırtınası sırasında eleştirilmeyecek, tartışılmayacak
Beyin fırtınası belli bir tempo içinde yapılacak,
Öneriler listesi bitirildikten sonra başa dönüp hepsi teker teker tartışılacak.
Kısa bir özetle (bir-iki cümlelik) konu toparlanacaktır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİM

3

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİM

Duyguların, düşüncelerin, tutumların, tavırların, haber ve mesajların bir kişi, bir grup ya da bir kurum tarafından bir kişi bir grup ya da bir kuruma karşılıklı olarak iletilmesidir.

İnsanların bilgi ve semboller üreterek birbirlerine ilettikleri ve bu iletileri anlayıp yorumladıkları süreçtir.

Düşünce, bilgi ve duyguların; sözcük, yazı ve resim gibi semboller kullanarak anlaşılır hale getirilmesi, paylaşılması ve etkileşim sağlanmasıdır.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İTERAKTİF EĞİTİM AŞAMALARI

Başlangıç,
Isınma,
Sözlü iletişim,
Sözsüz iletişim,
Sunuma giriş,
Sunum özetleme,
Etkili soru sorma,
.....vb.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

BAŞLANGIÇ

Tanışma
Eğitimin amaçları ve öğrenim hedefleri
Beklentilerin öğrenilmesi
Katılımcıların sorularının yanıtlanması
Etkinlikler
Kurs programı ve gereçleri
Tuvalet, telefon, yemek, çay
..... belirlenmeli ve açıklanmalı

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ISINMA EGERSİZLERİ

Etkin katılımı ve karşılıklı etkileşimi destekler
Katılımcıların endişelerinin giderir
Bu etkinliklere eğitmenin de katılması bütünleşmeyi ve daha kolay iletişim kurmayı sağlar

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SÖZLÜ İLETİŞİM

- Sesin tonu, vurgusu ve yüksekliği iyi ayarlanmalı
- Her bölüm ve her konuya güçlü bir girişle başlanmalı
- Katılımcı soru ve görüşlerine önem verilmeli
- Katılımcılara adlarıyla seslenilmeli
- Belli sözcük ve ifadeleri tekrarlamaktan kaçınmalı
- Sunum şekli ve temposu iyi ayarlanmalı
- Konu geçişleri mantıklı ve yumuşak olmalı
- Katılımcıların kabul edebileceği sözcükler kullanılmalı

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SÖZSÜZ İLETİŞİM

- İlk izlenim önemli (kılık, kıyafet)
- Yüzleri okumak için göz teması kurulmalıdır
- Olumlu yüz ifadeleri kullanılmalı
- Kollar bağlanmamalı (Kapalı)
- Eğitim salonu içinde hareketli olmalı
- Yorumlarda veya soru yanıtlarken katılımcıya dönülmeli, baş hafifçe sallanarak ilgi hissettirilmeli, etkin katılım sağlanmalı
- Durmadan kımıldamak, ileri geri sallanmak, kalemle, anahtarla oynamak, para şıkırdatmak gibi davranışlardan kaçınılmalı,

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SUNUMA GİRİŞ

- Giriş tüm grubun ilgisini çekmeli
- Sonradan verileceklere katılımcıları hazırlamalı
- Olumlu bir eğitim atmosferi oluşturulmalı
- Katılımcıların eğitmenin beklentilerini anlamalarını sağlamalı
- Konu hakkında bir dizi soru sorarak
- Eğitimin amaçlarını gözden geçirerek
- Konunun daha önce işlenen bölümlerle bağlantısını kurarak
- Kişisel deneyimleri paylaşarak
- Gerçek yaşam deneyimlerini paylaşarak...

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SUNUMA GİRİŞ

- Problem çözme etkinlikleri veya vaka çalışması
- Oyun, oyunlaştırma veya taklit kullanmak
- Video filmi (görsel işitsel araç kullanarak),
- Kışkırtıcı ifadeler kullanarak tepki oluşturmak
- CPR mankeni gibi modelleri kullanmak
- Bir uzmandan yardım almak
- Konunun gelecekteki iş deneyimleriyle ilgisini kurmak

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

SUNUM ÖZETLEME

Kısa olmalı, ana noktaları toparlamalı, katılımcıların etkin katılımı sağlanmalı

Katılımcılardan soru sormaları istemeli

Katılımcılara soru sormalı

Alıştırma veya test çözmeli

Zaman varsa ana noktaları oyun içinde tekrarlamalı

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ETKİLİ SORU SORMA

Soruyu tüm gruba yöneltmeli

Katılımcılara adıyla seslenerek soru sormalı

Soruyu sorma, duraklama ve sonra soruyu belli bir katılımcıya yöneltme,

Katılımcının doğru yanıtını tekrarlama,

Doğru yanıtı destekleme, ödüllendirme,

Katılımcının yanıtı kısmen doğruysa, doğru bölüm onaylanmalı, hatalı bölüm düzeltilmeli,

Katılımcının yanıtı hatalıysa, eğitmen doğru yanıtı götürmek için soruyu başka sözcüklerle yeniden ifade etmeli

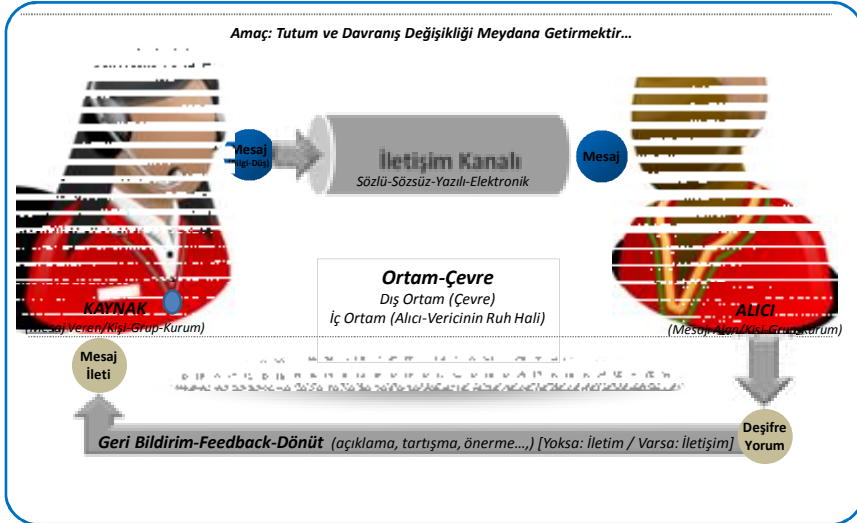
© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİM SÜRECİ (UNSURLARI)

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİMİN UNSURLARI

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ETKİLİ İLETİŞİM

Kaynak; başkası ile paylaşacak fikre sahip olan birey, grup ya da kurum,
Mesaj; iletişime esas olan haber, bilgi, hareket, jest, mimik, ses, ı ışık, resim, yazı, işaret vb. semboller,
Kanal; mesajın alıcıya iletilmesini sağlayan araç ve yöntemler. Ne kadar çok duyu organı devreye girerse iletişim o derece etkin olur,
Alıcı; kaynaktan gelen mesajın iletilici araç-yöntemleri takip ederek ulaştığı kişi,
Geri Besleme-Dönüt; kaynaktan gelen mesaja alıcının gösterdiği tepkinin tekrar kaynağa ulaşma sürecidir.

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DOĞRU SÖZCÜK SEÇİMİ

Her zaman bilinen sözcükler kullanın,
Az sözcük kullanın,
Güçlü sözcükler kullanın,
Kolay kelimeler kullanın,
Aktif sözcükler kullanın,
Doğru deyimler kullanın,
Teknik sözcükleri dikkatli kullanın

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİMDE UYULMASI GEREKEN KURALLAR

Uygun dil seçmek (Basit ve anlaşılır)
Açık ve doğru mesaj vermek
Saygı duymak, güven vermek
Etkili soru sormak
Göz teması sağlamak
Beden diline dikkat etmek
İki yönlü iletişim kurmak
Geri bildirimde bulunmak (mimikler-sözler)
Dinlemeyi öğrenmek
Empati kurmak

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

YÜZ YÜZE İLETİŞİM

Beden dili : %55
Ses tonu : %38
Sözlü iletişim : %7

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

DİNLEME DÜZEYLERİ - EMPATİ

Dinlememe,
Umursamaz dinleme,
Dinliyormuş gibi yapma,
Seçerek dinleme,
Dikkatli dinleme,
Empatiyle dinlemek

«Empati; Kişinin kendisini diğerinin yerine koyarak ne hissettiğini anlamaya çalışmasıdır. Empati karşımızdaki ile özdeşleşmek, ona benzemek ve sempati duymak değil; onun bakış tarzını yakalamaya çalışmaktır.»

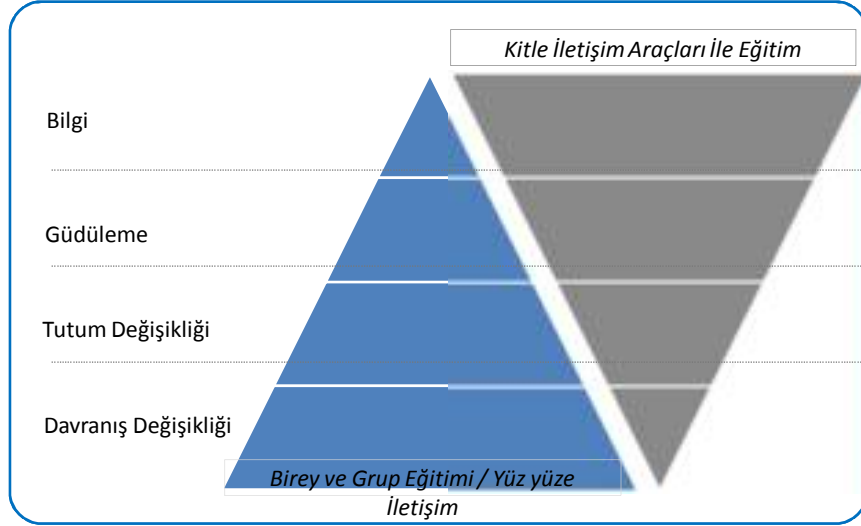
© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİM SINIFLAMASI

Yönüne Göre İletişim Türleri
Tek yönlü iletişim
İki yönlü iletişim
Çok yönlü iletişim
İşyerindeki Akışına Göre İletişimin
Dikey iletişim
Yatay iletişim
Çapraz iletişim
Planlanmış İletişim-Doğal İletişim
Yüz yüze İletişim ve Kitle İletişim

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

AMAÇLARA GÖRE İLETİŞİM TİPİ (Ters Üçgen)

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLETİŞİMİ ENGELLEYEN FAKTÖRLER

Lokomotifler, Mükemmeliyetçiler,
Sinsi direnişçiler, Benim işim değİlciler,
Ayaklı gazeteler, Karamsarlar,
Mızımızlar, Ciddiyetsizler
Eleştiriciler, Fedakarlar
Kendini suçlayanlar, Günah keçisi arayanlar
Kırılğanlar, Detaycılar

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

İLGİNİZE TEŞEKKÜRLER

© Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi